

INTERNATIONELLT

Så går det utan glyfosat

På Odling i Balans temadag berättade rådgivare Ulrik Lovang mer om vad som skulle hända i Sverige och Europa om det blir ett förbud mot glyfosat.

Glyfosat är under lupp i EU. I sommar ska EUs motsvarighet till Kemikalieinspektionen vara klara med sin översyn av glyfosat. Det har även initierats ett medborgaruppdrag för att förbjuda glyfosat. Det är europeiska medborgarinitiativet, ECI som uppmanar kommissionen att förbjuda glyfosat. I och med det hade, ett år på sig att få minst en miljon röster från minst sju olika EU-medlemsstater, från och med den 25 januari. Om de lyckas måste kommissionen agera på uppdraget.

Framtiden för preparatet är minst sagt oviss. Ulrik Lovang berättade pedagogiskt om konsekvenserna av ett förbud utifrån de olika odlingsmomenten.

INMAN SÅD

Om det blir förbudet med glyfosat går det inte att fortsätta med direktsådd och reducerad jordbearbetning. Det kommer att innebära mer plöjning.

– Det är en stor diskussion i Danmark och andra länder som jobbar mycket med direktsådd, där kommer det att betyda stora förändringar. I Sverige är direktsådd inte lika stort. Ett förbud skulle kunna bli en konkurrensfördel för Sverige i och med att vi inte är lika beroende av att direktså eller bekämpa. Merkostnaden för ett förbud är högre i alla andra länder i Europa, sa han.

INMAN UPPKOMST

– Utan glyfosat får man en dyrare och sämre ogräsbekämpning i åkerböna och vårtraps. Vi kommer behöva använda mer av exempelvis Fenix och Galera, produkter som generellt sett har sämre miljöprofil än glyfosat, menar Ulrik.

Bekämpningen kommer även att bli dyrare i höstvetet året efter, med ett ökat behov av att spruta mot gräsogräs.

Utöver det kan vi kanske inte hösta lika ofta, då man kommer ha ett större behov av att sanera fälten på hösten, vilket leder till lägre avkastning. Man kan heller inte så malkorn om man har spillsäd från höstvetet.

Utan glyfosat kommer det bli mycket svårt att direktså. En teknik som ännu inte är så stor i Sverige men desto större i resten av Europa. För de lantbrukare som fått igång systemet på ett bra sätt skulle ett glyfosatförbud bli dyrt.

FOTO: CAROLINA WAHLBERG

Kostnader

Ett förbud skulle innebära ökade miljökostnader i form av ökad förbrukning av fossil energi. Utöver det skulle det innebära ett större beroende av vårbekämpning samt bekämpning av gräsogräs i höstvetet. Det är viktigt att man tittar på miljömålen som helhet och inte ett mål i taget, här blir det tydligt att det blir kontraproduktivt.

- Förlorade vallskördar.
- Mekanisk bearbetning efter skörd av spannmål.
- Sluta med direktsådd, vilket blir dyrt för de som fått systemet att fungera.
- Dyrare ogräsbekämpningar, istället för att köra glyfosat innan uppkomst.
- Ett förbud skulle alltså innebära miljökostnader i form av ökad användning av fossil energi.

– Man tappar flexibilitet genom att inte kunna rensa innan uppkomsten.

STRAX INMAN SKÖRD

– Vi har små behov av bekämpning innan skörd i gräsdor som i raps och i lin, förmodligen gör vi det för mycket i dag. Kvickrot har man ofta lika bra effekt på även efter rapskörden.

I Danmark är man upprörda över att SEGES rekommenderar att man inte kör i växande gröda innan skörd. De menar att det gör grödan lättare att tröska, man får torrare halm samt positiva miljöeffekter då man tack vare rensningen kan så fånggröda som tar upp kväve på hösten. Den tappar man om man måste plöja.

Danskar har alltså

ingen rädsla för att spruta innan skörd.

EFTER SKÖRD

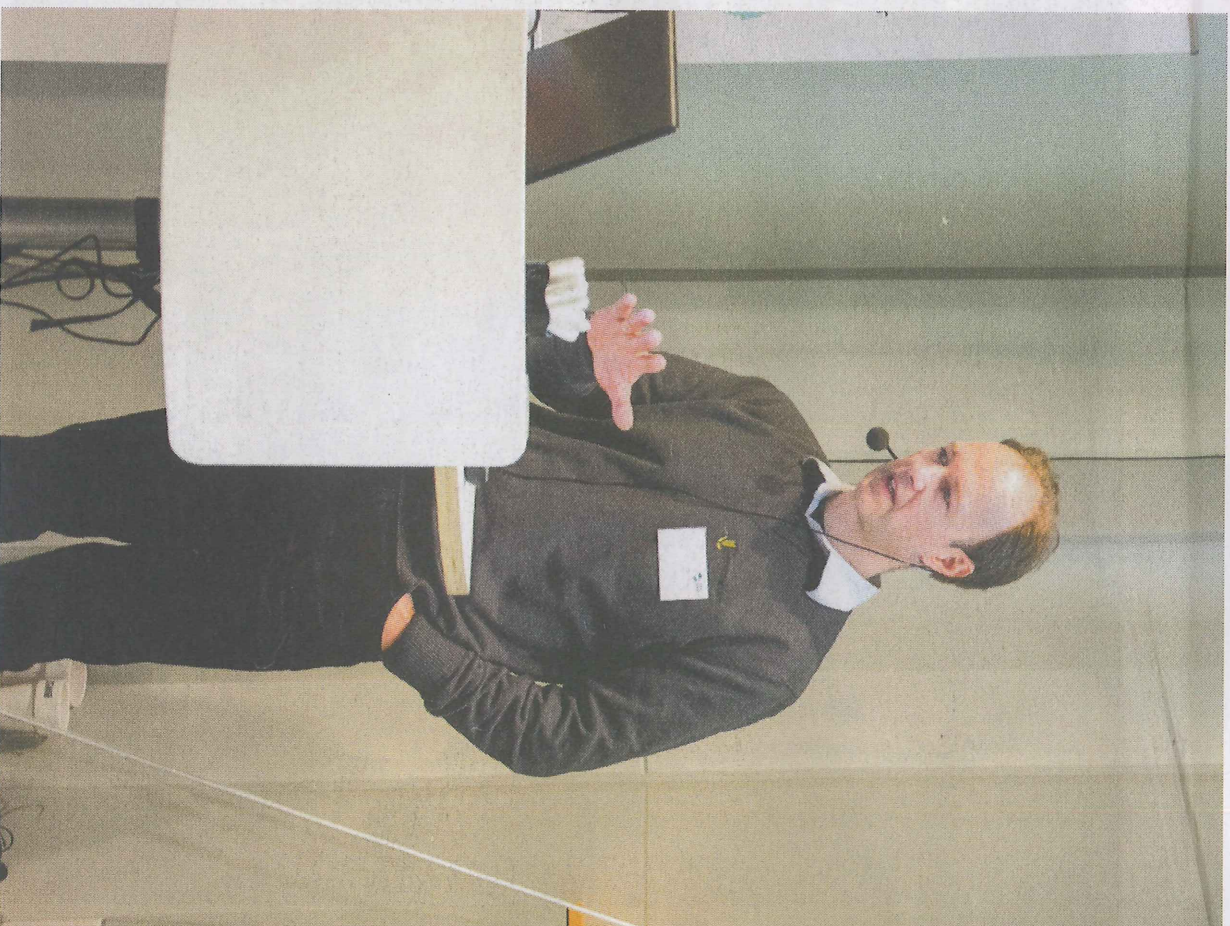
Utan glyfosat får man en ökad dieselätgång och mer slitage för att uppnå samma effekt på ogräs som exempelvis kvickrot.

– Ett beroende av mekanisk bekämpning gör att man blir mer väderberoende och generellt kommer vi inte få lika bra effekter som med kem samt dyrare vårbekämpning, säger Ulrik och fortsätter:

– Vallbroten måste även göras tidigare, vilket gör att man förlorar en till två skördar, det blir en stor kostnad.

KATARINA JOHANSSON
katarina@ja.se

Ulrik Lovang, driver rådgivarföretaget Lovanggruppen. På Odling i Balans temadag berättade han mer om hur ett totalt glyfosatförbud skulle påverka det svenska jordbruket samt det europeiska.

– Det lutar åt att det blir allt eller inget, tror Ulrik gällande preparatets framtid.